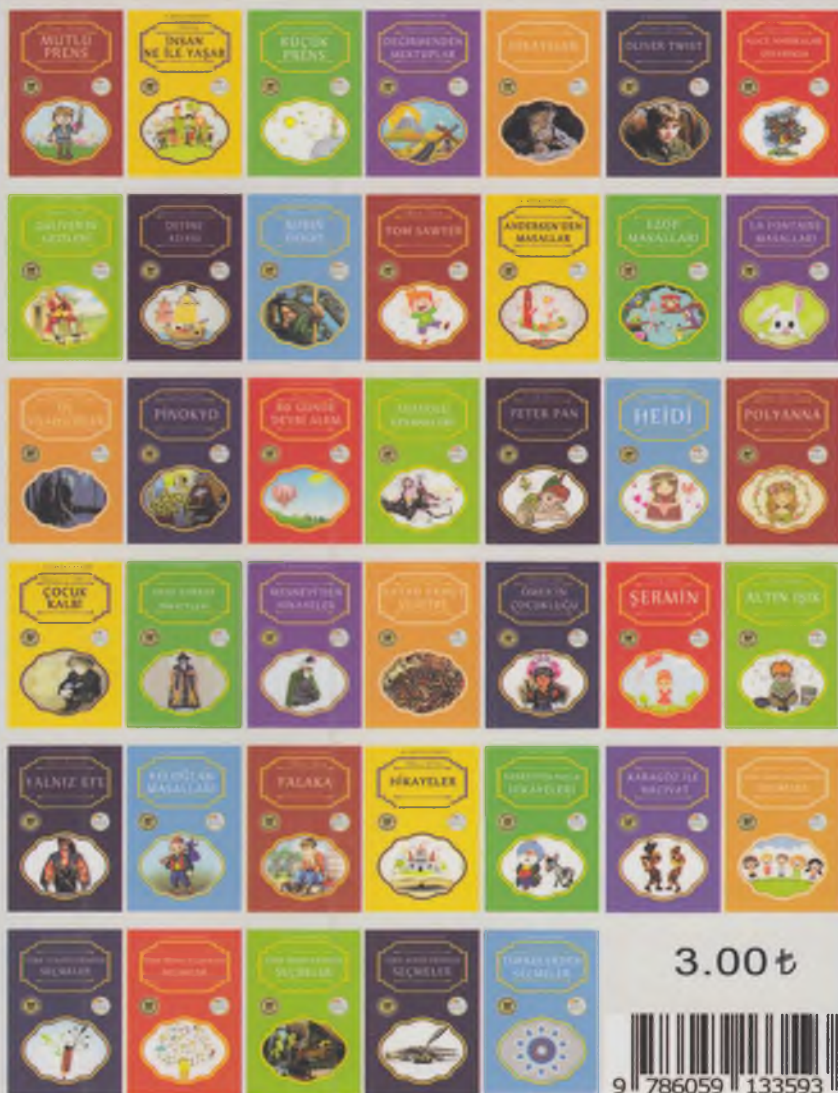

30- ÇOCUK KLASİKLERİ

KELOĞLAN MASALLARI

30- KELOĞLAN MASALLARI

3.00₺

9 786059 133593

KELOĞLAN MASALLARI

© Maviçatı Yayınları, 2016

İstanbul, 2016

ISBN: 978-605-9133-59-3

Sertifika No: 32399

Hazırlayan: Şebnem Gözsüz

Kapak Tasarım: Hasan Koç

Sayfa Tasarım: Çelebi Şenel

Baskı-Cilt: Melisa Matbaası

Çifte Havuzlar Yolu Acar Sitesi No:4

Davutpaşa/İstanbul Tel: 0212 674 97 23

Sertifika No: 12088

© Bütün yayın hakları Maviçatı Yayınları'na aittir. İzinsiz basılamaz, kopyalanamaz, çoğaltılamaz, kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

ERDOĞAN KİTAP DAĞ. PAZ. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Sertifika No: 30038

Çobançesme Mah. Mithatpaşa Cad.

Çelik Sokak No: 10/A

Bahçelievler - İstanbul

212 515 05 55-18 55

<http://www.mavicatıyayinlari.com>

Maviçatı Yayınları, ERDOĞAN KİTAP DAĞ. PAZ. VE TİC. LTD. ŞTİ. markasıdır.

KELOĞLAN MASALLARI

Hazırlayan: Şebnem Gözsüz

117

1. Introduction

WEDGWOOD MAGAZINE

Published by the Wedgwood Society
10, Abchurch Lane, London E.C. 4A
Telephone: 01-475 3444

Subscription prices: £12.00 per annum in advance

Single copies: 50p

Advertisements: apply to the Editor

Editor: Mrs. J. H. ...
Editorial Board: ...

BEYAZ GÜVERCİN

Beyaz güvercin, Türkiye'de yaygın olarak yetiştirilen ve tüketilen bir güvercin türüdür. Beyaz güvercinin kökeni, Anadolu'da olduğu düşünülmektedir. Beyaz güvercinin et ve yumurta verimliliği yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği de diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin et ve yumurta verimliliğinin yüksek olması, onu güvercin yetiştiricileri için tercih edilen bir tür haline getirmiştir.

Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir. Beyaz güvercinin et verimliliği, diğer güvercin türlerine göre daha yüksektir.

Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir. Beyaz güvercinin yumurta verimliliği, diğer güvercin türlerine göre yüksektir.

Beyaz güvercinin et ve yumurta verimliliğinin yüksek olması, onu güvercin yetiştiricileri için tercih edilen bir tür haline getirmiştir. Beyaz güvercinin et ve yumurta verimliliğinin yüksek olması, onu güvercin yetiştiricileri için tercih edilen bir tür haline getirmiştir. Beyaz güvercinin et ve yumurta verimliliğinin yüksek olması, onu güvercin yetiştiricileri için tercih edilen bir tür haline getirmiştir. Beyaz güvercinin et ve yumurta verimliliğinin yüksek olması, onu güvercin yetiştiricileri için tercih edilen bir tür haline getirmiştir. Beyaz güvercinin et ve yumurta verimliliğinin yüksek olması, onu güvercin yetiştiricileri için tercih edilen bir tür haline getirmiştir.

SECRET

Bir varmış, bir yokmuş. Zamanın birinde bir dağ köyünde yoksul bir nine yaşarmış. Bu kadıncağızın yetişkin bir oğlu varmış. Adı Can Ali'ymiş, başının kelliğinden ötürü ona Keloğlan derlermiş.

Keloğlan sabahları erkenden kalkar, baltasını kapar, ipini beline dolayıp dağa gidermiş. Sonra da kestiği odunları kasabaya götürüp satarmış. Eşeği olmadığı için odunları sırtında taşımış. Bir oduncunun eşeği olması gerekir. Gel gör ki, ana oğul ellerine geçen parayla karınlarını zor doyururlarmış.

Keloğlan birgün gene dağa çıkmış. Yüksekçe bir ağaca çıkmış. O sırada gökte bir atmacanın bir güvercini kovaladığını görmüş.

Bu, ak bir güvercinmiş. Atmaca yetişip bir pençe atınca, güvercinin kanadı incinmiş.

Gelip Keloğlan'ın tırmandığı ağaca konmuş. Gagasında incecik bir zeytin dalı tutuyormuş. Bu zeytin dalını, yuvasını onarmak için götürüyormuş beyaz güvercin.

Atmaca görüp izlemiş onu. Akgüvercin izlendiğini sezince yolunu değiştirmiş. Atmacanın yuvasının yerini öğrenmesini istememiş. Yavrularını yemesinden korkarmış.

Ama atmaca peşini bırakmamış. Ardından gelip konmuş ağaca. Avına dikmiş gözlerini. Ha saldırdı, saldıracak, kapacak güvercini.

Keloğlan:

“Git, yok olası kuş!.. Kendi yolunda giden güvercinden ne istersin?” diyerek baltasıyla bir vuruşta atmacanın konduğu dalı kesmiş. Yırtıcı kuş havalanmış, başka bir dala konmuş. O dalı da kesmiş Keloğlan!

Bu kez atmaca öteki dala konmuş. O dal bu dal derken, Keloğlan ağaçta dal komamış.

Uçup gitmiş atmaca.

O sırada bir yılan dolana dolana ağaca tırmanmaya koyulmuş.

Keloğlan:

“Sinsi canavar!” diye bağırılmış. “Dokunma beyaz güvercinime!..”

Yılan tıs diye saldırmış. Keloğlan baltasını kaldırmış, ikiye bölmüş yılanı.

Bu kez saldırmış yılanın geriye kalanı.

Onu da öldürmüş, bitirmiş işini!..

Dalda kımıldamadan duran yaralı güvercini alıp sokmuş koynuna. Ağaçtan inmiş, odunları vurmuş sırtına, koyulmuş yola.

O anda bir ses duyulmuş:

Güvercini kurtaran

Ey Keloğlan Keloğlan!

Seni de kurtarsınlar

Dilerim yoksulluktan!

Keloğlan bu sözleri söyleyenin kim olduğunu görebilmek için çevresine bakınmış. Görememiş kimsecikleri. Yürümüş...

Az sonra, ak sakalı, yüzü pak kocamış bir kişiye rastlamış.

Adam:

“Buralarda bir beyaz güvercin gördün mü, oğlum?..” diye sormuş.

Keloğlan bir atmacanın saldırısına uğrayan yaralı güvercinden söz etmiş, sonra da: “Eve götürüp iyi ederim” diye düşündüm. “Bak bakalım, aradığın bu mu?” diyerek koynundan çıkardığı beyaz güvercini göstermiş.

Ak pak sakallı adamın gözlerinin içi gülmüş: “Sağol, iyi yürekli delikanlı...” demiş. “Aradığım güvercin budur. Ver, onu ben iyi ederim!..”

Keloğlan vermiş güvercini. Ak pak sakallı adam almış, kırık kanadını okşamış. Okşar okşamaz, güvercin kanat çırparak havalanmış, uçup gitmiş. Her iki- si de bir süre izlemişler onun gökyüzünde süzülüp gidişini.

Bilge adam Keloğlan'a dönerek:

"Tanrı senden hoşnut olsun..." demiş. "Kurtardın akgüvercinimi, iki canavarın elinden! Onlardan ilki, 'Bilgisizlik ve bağınazlık' ülkesinden gelen bir saldırgan..."

İkincisi, 'Bencillik ve doymazlık' ülkesinden gelen bir saldırgan!.. Dile benden ne dilersen?"

Keloğlan sıkılganlıkla ellerini ovuşturmuş:

"Sağlığınız..." demiş.

Ak pak sakallı adam yinelemiş:

"Dile benden ne dilersen!.."

"Sağlığınız!.."

Ak pak sakallı adam bir kez daha sormuş. Gene aynı yanıtı alınca, gülümsemiş:

"Tokgözlü bir delikanlısın..." demiş. "Ama iyilikler karşılıksız kalmamalı..."

Keloğlan boynunu bükerek:

"Ne olmuş ki bir güvercini atmacanın elinden kurtardım... Bu işi iyilik olsun diye yapmadım. Doğrusu, çok acımiştım ona."

Kocamış kişi, dudaklarında belli belirsiz gülümsemesiyle birden gözden kayboluvermiş. Keloğlan ağzı açık kalmış!

Neden sonra akli başına gelmiş:

“Ne yaptım ben!.. Keşke bir dilekte bulunsaydım. Tuh!..” diyerek hayıflanmaya başlamış.

Derken...

*Ne eserse aklına
O gelecek başına
Dilek hakkın ikidir
Üçüncüsü boşuna!..*

Keloğlan öyle sevinmiş, öyle sevinmiş ki, gözleri parlayarak: “Ne istemeli! Ne istemeli!” diye düşünmüş.

Oyunların ağırlığı altına iki büklüm olmaktan öteden beri yakınan delikanlı, alınına biriken terleri silerek yüzünü buruşturmuş:

“Of...” demiş. “Yıllardır sırtımda odun taşımaktan bıktım! Bir katırım olsaydı...”

Demeye kalmamış, nal sesleri duyulmuş. Keloğlan arkasına dönüp baktığında, güçlü bir katırla burun buruna gelmemiş mi? Çabucak odunları yüklemiş. Kendi de binmiş.

Böylece yerine gelmiş birinci dilek!..

Keloğlan gönül borcu duyarak beyaz güvercine, katırını koştura koştura varmış köyüne.

Anası oğlunu katır üstünde görünce şaşırmış:

“Bu hayvan nereden çıktı?” diye sormuş.

Sevinçten kabına sığmayan Keloğlan:

“Ana! Ana!..” demiş. “Üzümünü ye, bağıını sorma!”

Önce “Aç mısın, tok musun?” diye sor. “Açlıktan neredeyse bayılacağım. Şöyle dumanları tüten bol biberli bir tarhana çorbası olsa...”

Demeye kalmamış. Keloğlan’ın aklına gelen başına gelmemiş mi?

Bir sofraya kurulmuş. Ana oğlu oturmuşlar başına. Kaşık çalıp durmuşlar, çorbasına, pilavına, aşına!.. Öyle bir sofraya ki, kuş sütü eksik!.. Tatlısı, tuzlusunu, buzlu su bile varmış. Kadıncağız ve oğlu karınlarını doyurmuşlar güzelce.

İkinci ve son dilek de gelmiş yerine böylece.

Keloğlan’ın neden sonra aklı suya ermiş. Boş bulunup son dileği “Kör bir boğaz” için harcadığına yanmış. Ama neye yarar? Baştan düşünecekti bunu!

Ah Keloğlan, Keloğlan!..

Dururken bunca dilek,

Kalkıp ister mi insan

Yalnız katır ve yemek!..

Anası durumu öğrenince öyle üzülmüş, öyle üzülmüş ki... Keloğlan’a sitem yağdırmış:

“A benim akılsız oğlum! Böyle bir olanak insanın eline geçmişken yararlanmaz mı?” diye diye yemiş bitirmiş kendini.

Umudunu yitiren kadıncağız çok geçmeden yataklara düşmüş. Sağlığı gün geçtikçe bozulmuş.

Keloğlan:

“Vah anacığım, vah! Benim yüzümden hep bunlar!..” diyerek dövünmüş. Gece gündüz ayrılmazmış baş ucundan.

Bir gece kapı vurulmuş:

“Kim o?”

Bir ses:

“Tanrı misafiri!..” demiş.

Keloğlan kapıyı açmış. Eşikte, sırtında aba, elinde so-pa, yaşlı bir adamın durduğunu görmüş. Gözleri bilgelere özgü ışıltıyla parlamış.

Keloğlan onu içeriye almış. Kim olduğunu sormuş. Adam: “Gezginim...” demiş. Delikanlı sıkıla sıkıla:

“Kusura bakma, ağam!..” demiş. “Seni yaraşır biçimde ağır layamıyorum. Çünkü anam çok hasta!..”

Gezgin bir köşede pılı pırtıya sarınarak yatan yaşlı kadının yanına varıp bakmış, bakmış, başını umutsuzca sallamış.

Keloğlan’ın içi burkulmuş. Ağlamamak için kendini güç tutmuş. Adama:

“Hiç mi umut yok?” diye sormuş.

Gezgin kısa bir süre düşündükten sonra:

“Bir umut var...” demiş. “O da dağın ardında.”

Keloğlan acı acı gülümsemiş:

“Son umdumuz bir dağın ardında ha!..”

Bilge:

“Evet...” demiş. “Bu dağ, Kaf dağıdır. Cinlerin dağıdır. Yaşam bahçesi orada. Yaşam bahçesinde yedi devin beklediği insan ömrünü sürdüren yedi ağaç vardır. Birincisi incir, ikincisi hurma, üçüncüsü iğde, dördüncüsü dut, beşincisi ayva, altıncısı elma, yedincisi nar... İşte oğul, bu yedi ye mişi bulup getirir, anacığınaya yedirirsen sağlığına kavuşur...”

Keloğlan düşünmeye koyulmuş. Adam sormuş:

“Ne düşünürsün?”

“Kaf dağını düşünürüm. Nerede bu dağ?”

“Çok uzaklarda.”

“Oraya varılır mı?”

“Ananı seviyor musun?”

Delikanlı: “Hem de pek çok!” diye karşılık verince, bilge:

“Varılır!..” demiş.

Keloğlan demiş ki:

“Vardık diyelim... Yedi devin beklediği, yedi meyve ağacından yedi meyve koparılır mı?”

Adam yeniden:

“Ananı seviyor musun?” diye sormuş.

Keloğlan:

“Severim!” diye karşılık verince:

“Koparılır!..” demiş.

Keloğlan:

“Onun hastalığının nedeni benim!.. İyileşmesi için gerekirse ölüme bile giderim!..” demiş de sırtlamış heybesini, çıkmış yola.

Az gitmiş, uz gitmiş. Yokuş gitmiş, düz gitmiş. Yolda rastladığı birine Kaf dağı sormuş. Yolcu eliyle uzakta bir yeri göstererek:

“İşte şu gördüğün dağdır..” demiş.

Keloğlan yola koyulmuş, üç gün üç gece durmadan yol almış, dağa varmış. Sormuş birine: “Kaf dağı bu mu?” diye.

Adam:

“Bu Kaf dağı değil. Kof dağıdır..” demiş ve sözünü şöyle tamamlamış:

“Her gördüğün dağı Kaf dağı sanma!”

Birine daha soracak olmuş... Adam Keloğlan'ın Kaf dağına gitmek istediğini öğrenince:

“Oğul...” demiş. “Bu gidişle sen oraya varamazsın!”

“Neden?”

“Çünkü gölgen nereye gidiyorsa, sen oraya gidiyorsun. Gölgenin tutsağı olmuşsun.”

Keloğlan bu sözlerden bir şey anlamamış. Kafası bütünü karışmış. Oturup kara kara düşünmeye başlamış.

“Ben Kaf dağına nasıl varırım; yedi devin beni beklediği, yaşam süren yedi ağacın yedi yemişini nasıl koparırım?” diye sızlanıp durmuş.

“Kul sıkılmayınca hızır yetişmezmiş” derler. Nitekim o anda, Keloğlan’ın dağda rastladığı ak pak sakallı adam çıkağelmış.

Beyaz bir tüy uzatmış:

“Al...” demiş. “Beyaz güvercin gönderdi bunu! Tüyü okşayınca istediğin yeri bulur, ne dilersen olur!”

Keloğlan’ın “Sağol!” demesine kalmamış, ihtiyar kayıplara karışmış. Delikanlı beyaz tüyü okşayarak şöyle demiş:

Benim kurtarıcı meleğim,

Kaf dağına gitmek dileğim!..

O anda kırmızı ceketli, mavi pantolonlu yabancı bir adam belirivermiş. Elinde bir kutu varmış.

“Sıkı dur, delikanlı!” demiş.

Kutudan kıvılcımlar çıkmaya başlamış ve Keloğlan oracıkta pembe tozlara dönüşüvermiş.

Kırmızı ceketli adam üflemiş, pembe tozdan bir yumak oluvermiş. Adam yine üflemiş. Bu üfleyiş gitgide güçlenmiş, zorlu bir yele dönüşmüş, esmiş, esmiş... Katmış pembe yumağı önüne, götürmüş Kaf dağı yönüne!..

Kaf dağının ardında ceketi altın işlemeli bir adam beklemiş. Elinde bir değnek varmış. Değneğiyle pembe yumağa dokununca, yeniden oluşuvermiş Keloğlan!..

Ceketi altın işlemeli adam gözden kaybolmadan önce şöyle demiş:

“Dönersen, bu yol kavşağına geldiğinde beni ara: ‘Ey Neptunlu! Neptunlu’ diye seslen!”

Keloğlan düşmüş yola. Bir cüce görünmüş. Upuzun bıyıkları yere değıyormuş.

“Bana beyaz güvercinin tüyünü ver...” demiş. “Sana altın çubuğu ve yedi lokmayı vereyim.”

Delikanlı sormuş:

“Altın çubuk ve yedi lokma neye yarar?”

Cüce:

“Altın çubuğu altın kapıya dokundur. Yedi lokmayla yedi aç devi doyur...” demiş ve işaret parmağını sallayıp şunları eklemiştir: “Benden sana öğüt, kim çağırırsa çağırsın ardına bakma! Sözümü tut, kendini yakma!..”

Karşıdan parıl parıl parlayan bir kale görünmüş, som altındanmış. Keloğlan altın kaleye vardığında bakmış ki koca bir kapı... Ne anahtarı var, ne kilidi, ne de tutacak sapı!.. Şaşırıp kalmış. Şaşkınlığından altın çubuğu unutmuş. Neden sonra aklına gelmiş altın çubuk!.. Çıkarıp dokundurmuş. Kapı ağır ağır açılmış.

Bu kapının ardında eşi görülmedik güzellikte bir bahçe varmış. Bu bahçenin ucu bucağı yokmuş. Nar çiçeği renginde kuşlar yeşil dallarda cıvıldaşmış. Hafif bir yel, renk renk çiçeklerin kokularını ortalığa serpiştirmiş. Bahçenin derinlikleri su sesleri yansıtırmış. Hava o kadar güzelmiş ki, tatlı tatlı ürperiyormuş insan. Keloğlan yürümüş, aydınlık bir alana vardığında incir ağacını ve onu bekleyen korkunç dev görmüş.

Devin gözleri yokmuş -incirleri görüp yemesin diye. Alnı burnuna kadar dümdüz iniyormuş. Burnu ve kulakları ise çok duyarlıymış. Koku alma duyusu öyle güçlüymüş ki, çevresinde dolaşan canlıların varlığını hemencecik sezinlermiş.

Nitekim birinin geldiğini ta uzaktan algılayıp homurdana homurdana Keloğlan'ın üstüne yürümüş. Keloğlan ne yana gittiyse, peşini bırakmamış. Dev önüne atılan lokmayı alıp yiyinceye dek bu kovalamaca sürmüştü. Sihirli lokmayı gövdesine indirince, izlemekten vazgeçmiş Keloğlan'ı. Oracıkta uzanıp yatmış. Az sonra da horuldamağa başlamış.

Keloğlan bir incir koparıp hurma bahçesine geçmişti. Burada gökyüzü hurma rengindeymiş. Bahçeyi bekleyen gözsüz dev, korkunç dişlerini göstererek saldırmış. Keloğlan'ın fırlattığı lokmayı yutunca da uyuklamaya koyulmuş.

Böylece yedi bahçenin yedi devini uyutan Keloğlan, yedi ağacın yedi meyvesini koparmış, doldurmuş heybesine.

İğde bahçesinde gökyüzü iğde renginde, dut bahçesinde dut renginde, ayva bahçesinde ayva renginde, elma

bahçesinde elma renginde, nar bahçesinde nar rengindeymiş. Ve bu renk renk gökkubbecikler altında, yaşam ağaçlarındaki meyveleri göremeyen gözsüz devlerin horultusundan başka bir şey duyulmazmış.

Keloğlan darağacında yaşam sürdüren yedi ağacın yedi meyvası alarak uzaklaşmış oradan.

Tam o sırada:

“Keloğlan! Keloğlan!” diye seslenmiş biri.

Kulak vermiş, akli başından gidiyormuş az kalsın!.. ‘Anamın, bu da nesi? Bu ses, anamın sesi!’

Keloğlan:

“Şaştım!.. Anamın buralarda ne işi var?” diyerek bakacak olmuş.

Birden cücenin uyarısı gelmiş aklına. Ne demişti cüce? “Ardına bakma! Kendini yakma!” dememiş miydi?

Ses kulaklarında yankılanmış:

“Keloğlan! Keloğlan!..”

Deli olmak içten değil! Çok yakından tanıdığı anasının sesi bu! Elindeyse, hadi gel de bakma bakalım!..

“Ya anası ardından kalkıp buralara dek oğlunu aramaya geldiyse! Ya Keloğlan’ı bulamayıp bu ıssız yerlerde kaybolur giderse!”

Bir yandan böyle düşünürken, öte yandan sarkık bıyıklı cücenin sözleri takılmış aklına ve yeniden altın kapıya doğru koşmaya başlamış.

“Keloğlan! Keloğlan!”

Dört bir yandan bu ses yankılanmış. Gittikçe de yükseliyormuş.

Delikanlı duymamak için kulaklarını tıkamış. Ne yaptı, ne ettiyse boşuna! Ses bu kez daha yakından duyulmuş. İlle de bakmak gelirmiş içinden. Bu isteği yenemiyormuş. Bir an gelmiş, dayanma gücünü yitirmiş.

Derken cücenin yerlere dek sarkan uzun bıyıkları canlanıvermiş gözünde. Sen misin cüceyi aklına getiren!..

“Keloğlan! Keloğlan!..”

Bu kez ses, hemen yanı başında duyulmuş. Başını cepkeninin altına sokmuş, olmamış. Tam gücünü yitirip de dönüp bakacağı sırada... Ne yapmış biliyor musunuz?

“Dayan! Dayan! Az kaldı dayan!” diye var gücüyle bağırmağa başlamış.

Ses:

“Keloğlan! Keloğlan!..” diye kulaklarında yankılandıkça, o:

“Az kaldı, dayan! Az kaldı, dayan!” diye bağırarak öteki sesi bastırmaya çalışmış. Sonunda başarmış.

Koşa koşa varmış altın kapıya. Dokundurmuş altın çubuğu, açılmış kapı. Çıkıp gitmiş Keloğlan. Ses de duyulmaz olmuş.

Ardına bakmadan uzaklaşmış oradan. Oturup dinlenmiş bir süre. Sonra yola koyulmuş. Çok gitmeye kalmamış. Yol üstünde bir adam görmüş. Adamın kafası kupkuru, göz çukurları kapkaraymış. Elinde bir kılıç, yanında bir saban varmış. Keloğlan'a, yaşam sürdüren yedi ağacın yedi yemişini elde edemezse öleceğini söylemiş.

“Bana altın çubuğu ve yedi lokmayı ver, sana kılıçla sabanı vereyim...” demiş.

Delikanlı anasını düşündüğünden, kabul etmemiş. İskelet adam şöyle demiş: Kılıç güvendir, korur; saban ise doyurur. Bunlara sahip olan, ömrünce mutlu olur. Keloğlan:

“İyi ama yaşam sürdüren yedi ağacın yedi meyvesini anama yediremezsem, ölür!” demiş.

Kara kuru adam:

“Hayır, anan ölmeyecek...” diye cevap vermiş. “O, sağlığına kavuşmuş olarak şimdi seni bekliyor...”

Keloğlan çok sevinmiş... Altın çubuk ve yedi lokmayı vererek hemen kılıcı ve sabanı almış. Koyulmuş yola. Uzun ve dolambaçlı yolun kavşağına vardığında:

“Ey Neptunlu! Neptunlu!..

Kırmızı ceketli! Kadife donlu!” diye seslenmiş. Ceketini altın işlemeli adam görünmüş. Elinde bir kutu varmış. Kutudan kıvılcımlar saçılmış. Keloğlan oracıkta hemencecik pembe bir toz yumağına dönüşüvermiş.

Ceketi altın işlemeli adam üflemiş. Zorlu bir yel oluşmuş. Esmiş, esmiş... Katmış pembe yumağı önüne, göndermiş batı yönüne!..

Batı yönünde kırmızı ceketli, mavi pantolonlu adam bekliyormuş. Elinde bir değnek varmış. Pembe yuvarlağa dokunuverince, Keloğlan eski hâline dönüşmüş. Kırmızı ceketli, mavi pantolonlu adam da ortadan kaybolmuş.

Keloğlan yürümüş, yürümüş. Bu yolculuğu günlerce sürmüştü. Sonunda varmış köyüne. Kavuşmuş anneciğine... Bakmış ki anası iyileşmiş, sağlığı yerinde. Eskisi gibi iş görüyor, evine gidip geliyor. Dünyalar sanki onun olmuş.

Kılıç ve pulluk sayesinde yaşam güvenliğine kavuşan Keloğlan ve anası, uzun yıllar mutlu yaşamışlar...

PERİ PADİŞAHI

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

ROBERT H. COOKE
PH.D. 1954
PROFESSOR OF CHEMISTRY
5408 SOUTH DIVISION STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637

ROBERT H. COOKE
PH.D. 1954
PROFESSOR OF CHEMISTRY
5408 SOUTH DIVISION STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637

ROBERT H. COOKE
PH.D. 1954
PROFESSOR OF CHEMISTRY
5408 SOUTH DIVISION STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637

ROBERT H. COOKE
PH.D. 1954
PROFESSOR OF CHEMISTRY
5408 SOUTH DIVISION STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637

Çok önceki zamanın birinde etrafındaki ülkelere üstün Çolan bir ülke varmış. Bu ülkenin padişahının bir kızı varmış. Bu kız on beş yaşına girmiş. Günlerden bir gün has bahçede, havuz başında oturup gergef işlerken, parmağındaki yüzüğünü çıkarıp gergefin üzerine koyunca, öteden bir güvercin gelir, yüzüğü kapar gider.

Kız da güvercine bin can ile âşık olur. Ertesi gün yine bahçede gergef işlerken kolundan bileziğini çıkarır, tekrar gergefin üstüne koyunca, güvercin gelip kapar gider.

Kız artık güvercinin derdinden, yemeden içmeden kesilir. Aşkının çokluğundan, acep şu güvercin yine gelir de, bir daha yüzünü görebilir miyim diye, sabah olunca gergefini alarak havuz başına gider. O gün işlediği çevreyi gergeften sökerek yanı başına koyar. Güvercin acep gelmeyecek mi diye düşünüp dalmış.

Tam o sırada güvercin yine gelerek çevreyi kapıp kaçar. Kız da ağlayarak köşküne gider, sarhoş gibi düşer, yatar. Bir de dadısı gelir, kızın yattığını görünce, “Aman sultanım, size ne oldu? Hâlinizi pek fena görüyorum...” der.

Kız da, “Aman dadıcığım, ben de bilmem ne oldum! Birkaç gündür fenalığım var; pek hastayım...” diyince, kız da padişahın bir tek çocuğu olduğundan, dadısı, “aman, kızım, şimdi şah baban duyarsa çok meraklanacak, ne yapalım?” falan diye dövünmeye başlarsa da, bakar ki kız pek fena hasta. “Bunu ben padişaha haber vermezsem, sonra bir şey olunca benim yakamı tutar; iyisi mi gidip söyleyeyim de kızının derdine çare bulsun...” diye kalkıp padişaha gider, işi anlatır.

Padişah şaşırarak kızının yanına gelir. “Aman kızım, sana ne oldu?..” diye çabuk hekimler, hocalar bakarsa da, bir türlü derdini anlayamazlar.

Padişah gece uykularından geçip kızının derdine çare bulmak için ne kadar hekim, hoca varsa hepsine baktırır, artık çaresiz kalırlar. Derken, padişahın veziri, “Ey padişahım, bu senin kızının hastalığına çare, hekim, hoca ile bulunmaz. Sen bir hamam yaptırmalısın. Herkes parasız gelip orada yıkanmalı. Her gelen başına geleni söyleyip gitmeli; belki bu yolda kızının çaresi bulunur!..” deyince, padişah hemen emredip bir hamam yaptırır.

Herkese de bildirir ki, “bu hamama her kim gelirse, gözleri kör ise açılır, kel ise iyi olur, her ne hastalığı varsa,

bu hamamda yıkanan iyi olup gider. Ne kadar halk varsa gelsin, parasız yıkansın gitsin” diye her bir yere bildirir. İşiten gelir, hamamda yıkanıp bir hastalığı varsa iyi olup çıkar, her gelen başına ne geldiyse anlatıp gidermiş.

Bir Keloğlan da bunu işitir. Onun bir de kötürüm anası varmış. Gelip anasına, “Ana, padişah bir hamam yaptırmış, her kim gidip yıkanırsa iyi oluyormuş. Haydi, seni de götürüyüm...” der.

Anası, “Haydi oradan, ben oturduğum yerden kalkamıyorum, oraya nasıl gidebilirim?” deyince, Keloğlan, “ben seni arkama alıp götürürüm...” diyerek anasını arkasına alıp yola çıkar.

Giderken Keloğlan'ın aklına eser, “Anne, sen biraz şurada otur, ben varıp bir su içeyim...” diyerek anasını bir konağın kapısı önüne oturtur. Öteye gider, beriye gider, içecek su bulamayıp biraz daha gider... Bakar ki bir horoz, arkasında bir kırba, çeşmeden su taşıyor. Keloğlan bunu görünce, “acaba bu horoz suyu nereye götürüyor” diye horozun arkasına düşer, gider bakar ki, bir büyük kale duvarı dibinde bir ufak delik. Horoz oradan girer.

Keloğlan da çabalayarak her nasılsa delikten içeri girer. Bakar ki bir büyük saray, içinde hiç kimse yok. Demeye kalmaz, büyük bir odaya girer. “Bunların elbet bir adamı vardır; şurada saklanıp oturayım...” der, odanın dolabına girip saklanır.

Biraz durduktan sonra üç tane güvercin gelir; silkinip üç kızı olurlar. “Aman, geç kalmışız. Şimdi şahımız gelir. Haydi, yemeklerini hazırlayalım...” derler. Kimi ortalık süpürür, kimi de tabla ile odaya yemekler getirir. Bunlar giderler.

Demeye kalmaz, Keloğlanın karnı acıkır. Yemekleri görünce, “Kim görecektir, haydi şu yemeklerden biraz yiyeyim...” diye dolaptan çıkar, elini uzatıp yemek alayım derken elinin üzerine bir kere vururlar. Birden Keloğlan’ın eli şişer.

Öbür elini uzatır; ona da bir tokat gelince, o da şişer. Keloğlan korkarak yemekten vazgeçer, yine dolaba girer. Akşam olur bakar ki, bir güvercin gelir, silkinince bir delikanlı olup çıkar.

Keloğlan bunu seyrededursun, oğlan o tabladaki yemekleri yer. Sonra kalkıp bir çekmece açar. Bir yüzük, bir bilezik, bir de mendil çıkarıp, “Ah Nigar’ım, bu yüzüğü taktığın eller, bu bileziği taktığın kollar sağ mı?” diye ağlayıp mendille gözlerini siler. Öyle yaparak bir vakit geçer. Sonra yine onları çekmeceye kor, kilitler, yatar.

Keloğlan da, “aman sabah ne vakit olup da şuradan gideceğim!” diye beklerken uyuyakalır.

Sabah olur, oğlan yine bir güvercin olup gider. Keloğlan sarayda kimse kalmadığını anlayınca, yine o girdiği delikten çıkarak doğru annesinin yanına gelir. Anası da o gece sabaha kadar onu bırakıp gitti diye ağlamış, ağlamış, oturmuş. Keloğlan’ı görünce, “Ayol beni bırakıp nerelere gitti?” filan diye bağıırıp ağlamaya başlar.

Uzatmayalım. Keloğlan yine anasını arkasına alarak doğru hamama götürür. Bunlar hamama girip yıkanır. Çıktıklarında, anası kötürümlükten kurtulur, Keloğlan'ın da keli iyi olur.

Onlar giderken, “Gelin, başınıza geleni anlatın da öyle gidin...” dediklerinde, Keloğlan'ı kızın yattığı yere götürürler.

Oğlan oturup bu gördüğü şeyi anlatınca, kız, “Aman, siz gidin. Ben şu Keloğlan'dan söylediği şeyleri iyice anlayacağım...” diyerek yanındaki adamları dışarı çıkarır. Keloğlan'a, “Aman, kardeşim... O gördüğün yeri bilir misin?” diye sorar. Keloğlan da, “Evet, bilirim, dün akşam oradayım...” deyince, kız, “Aman, şu hamamı sana veririm; beni o saraya götür...” der. Hamamı Keloğlan'a bağışlar.

Keloğlan kızı alıp o girdiği delikten saraya sokar, oğlanın odasına götürür; kendi girdiği dolaba kızı kor, gider. Akşam olur, üç güvercin gelip silkinirler, üç kız olurlar; yine, “Şehzademiz şimdi gelir...” diye ortalığı temizleyerek yemek hazırlarlar. Biraz sonra, kız bakar ki o şeylerini kapı güvercin gelir. Silkinince, ayın on dördü gibi bir delikanlı oluverir.

Kız bütün bütün kendini kaybeder, onu seyredip durur. Oğlan yemeğini yer, sonra yine o çekmeceyi açar; yüzüğü, bileziği, mendili çıkarıp, “Ah Nigar'ım, bu yüzüğü, bu bileziği takan eller, kollar sağ mı; acep bir daha yüzünü görebilecek miyim?” diye ağlayıp, mendille gözyaşını siler. Demeye kalmaz, kız dolabın kapısını iter. Oğlan kapının

açıldığını görerek dolabın önüne gidince bakar ki, sevdiği kız oturuyor, “Aman Nigar’ım, sen buraya nasıl geldin?” diye sarılıp kızı kucaklar.

Sabah olunca, oğlan, kıza, “Ey sevdiğim, anam beni doğurduğunun üçüncü günü periler beni çalıp buraya getirdiler, beni kendilerine padişah yaptılar. Şimdi onlar benim yanımdan hiç ayrılmazlar. Yalnız, günde iki saat giderler, ben o vakit tek başına kalırım.

Sen bu sarayda gez, yürü; hiç korkma. Ama akşam olunca kendini gizle. Sonra seni görürlerse, ikimizi de öldürürler. Ben yarın iki saat boş kaldığım vakit gelip seni anamın konağına götürürüm...” der.

Aradan epeyce vakit geçer. Bir gün oğlan bakar ki, kız gebe. “Sultanım, senin doğurma vaktin gelince, sen bağırıp haykıracaksın. O zaman bunlar seni duyarlar. Bunun iyisi, haydi seni anamın evine götüreyim...” diye kızı alıp götürür. “İşte şu karşıda gördüğün konak benim anamdır...” der. “Ama anam bir parça merhametsizdir. Lakin bir dadım vardır; o herkese acır. Sen git, ‘Bahtiyar beyin başı için, sokakta kaldım, beni içeri alın’ de.”

Kız gider, kapıyı çalar. Oğlanın dadısı kızı görünce, oğlanın anasına haber verir. O da kızı içeri almaya razı olmaz. “Kim bilir nasıl kadındır?..” der. Lakin dadı bu kıza pek acıdığından, yalvarmasına dayanamayarak, hanımdan gizli içeri alır, bir odaya saklar.

Bir zaman kız orada oturur. Vakti gelip doğurur. Dadı onun gizlice her bir işini görür, hanıma duyurmaz. Bir sabah oğlan pencerenin önüne gelip, kıza, “Nigar’ım” diye seslenir. Kız da ona, “Emret, Bahtiyar’ım...” diye cevap verince, oğlan da, “Ne yapıyor benim bebeğim? Ah, anam seni bilse, benim lohusalık odama kordu...” diyerek uçar gider.

Dadı bunu işitince, bu kızın oğlanın karısı olduğuna iyice inanır. Ağlaya ağlaya hanıma gidip eline ayağına kapana-
rak, kıızı içeri aldığını, kızın bir çocuk doğurduğunu, oğlanın da gelip kıza söylediklerini anlatırsa da, hanım inanamayarak dadıyı adamakıllı döver, kovar.

Dadı, “Hanımcığım, eğer inanmazsan yarın sen de gel dinle...” der.

Hanım da sabah olunca, kızın bulunduğu oda kapısının önüne gelip bekler. Kuş yine pencere önüne gelip kıza seslenir, yine aynı şeyleri konuşurlar. Sonra da uçar gider.

Anası da bunu kendi kulağıyla işitince, hemen oda kapısını açarak, kıza, “Vay, sen benim oğlumun karısıymışsın, ben bilemedim...” der, onu alıp oğlunun doğduğu vakit yattığı odadaki yatağa götürür.

Kız yatadursun, ertesi gün oğlan yine kızın odasına gelip bakar ki kız yok. Oradan kendi odasına varınca, yine, “Nigar’ım...” diye kıızı çağırır. Kız da, “Haydi oradan, yalnız pencereden bakıp gidiyorsun, bir kere içeri girip de çocuğunu sevmiyorsun...” der.

Oğlan, “Aç pencereyi...” deyince, kız pencereyi açar. Oğlan silkinerek adam kılığına girer. Çocuğunu sevip okşarken karısıyla hoşbeş ederken vaktin geçtiğini unuttur. Međerse kız onu mahsustan oyalıyormuş; bahçedeki servi ağacını yukarıdan aşağıya kadar zehirli iğnelerle donattırıyormuş.

Demeye kalmaz, ne kadar peri varsa oğlanı aramak için hepsi toplanırlar; bahçedeki o servi ağacına konarlar.

Periler, zehirli iğnelere değdikçe ağacın dibine dökülürler.

Oğlanın akli başına gelip, “Aman sultanım, ben ne yaptım, vakit geçti; şimdi gelecek olurlarsa bizi öldürürler...” diyerek bir de saate bakar ki, üç saat olmuş. Gitmek için telaş ederken, kız, “Efendim, şu servinin altına bakınız...” deyince, oğlan bakar ki ne kadar peri varsa hepsi ölmüş.

Hemen kızın ayağına kapanarak, “Aman, sultanım, beni kurtardın...” der. Böylece birbirlerini yeni bulmuş gibi sarmaş dolaş olarak sevinirler. Anası ile dadısı gelip oğlanı görünce... Kimi ağlar, kimi güler, uzun uzun görüşüp konuşurlar. Ondan sonra da kırk gün kırk gece düğün yapıp ölünceye kadar hep bir arada otururlar.

KEL MEHMET

The first step in the process of aging is the loss of youth. This is a natural and inevitable part of the human experience. As we grow older, our bodies and minds change, and we must learn to adapt to these changes. This process is often referred to as "growing old," and it is a journey that we all must undertake.

One of the most significant challenges of aging is the loss of independence. As we grow older, our physical abilities may decline, and we may become more dependent on others for assistance. This can be a source of frustration and a loss of self-esteem. However, it is important to remember that there are many ways to maintain independence and dignity as we age.

Another challenge of aging is the loss of loved ones. As we grow older, our friends and family members may pass away, leaving us feeling isolated and lonely. This is a natural part of the aging process, but it is important to seek support and connection with others who understand our experiences.

Conclusion

Aging is a complex and multifaceted process that affects everyone differently. While there are many challenges associated with aging, there are also many opportunities for growth and fulfillment. By embracing the changes of aging and seeking support and connection, we can live a meaningful and fulfilling life in our later years.

Evvvel zaman içinde, kalbur zaman içinde... Ben annemin beşiğinde sallanırken, çok çok uzun zaman önceki vaktin birinde iki kardeş varmış. Bunların bir de kocakarı anaları varmış. Bu oğlanların babaları öldüğü vakit birçok inek, sığır kalmış. Günlerden bir gün, bunlar derler ki: “Gel bunları pay edelim.”

O oğlanların da birinin başı kelmiş. Şimdi Keloğlan der ki: “İnekleri salıveririz; şu eski ahıra girenler senin, yeni ahıra girenler benim olsun.”

Öteki de der ki: “Yok, yeniye giren benim, eskiye giren senin.”

Keloğlan da buna razı olur, hayvanları salıverirler. Bütün hayvanlar yeni ahıra girerler. Bir uyuz hayvan da gözünün biri kör olduğu için eski ahıra giriverir. Şimdi Keloğlan

bu öküzü alır. Her gün otlatmaya kıra götürür, akşama kadar gezdirir, yine eve getirir.

Bir gün dağa gider bakar ki, dağda bir ağaç rüzgâr vurduça ‘gıcır gıcır’ eder. Keloğlan da, “Hay gıcır mıcır amca, ağabeyimi gördün mü?” der.

Ağaç yine ‘gıcır mıcır’ eder. Keloğlan da yine sorar. Ağaç ona bir şey söylediği için Keloğlan kızar; ağaca bir balta vurduğu gibi ağaç yarılr, şangır şungur altınlar dökülür. Keloğlan bunları görünce şaşırır, hemen döner, eve gelir. Kardeşine der ki:

“Bari bana bir öküz daha ver de benimkiyle eş edip arabaya koşayım.”

O da bir öküz daha verir. Keloğlan bir araba bulur, öküzleri koşar, birkaç çuval alır, çuvaları toprakla doldurur, doğru dağa gider. Orada toprakları boşaltır, altınları doldurur, arabaya koyup eve getirir.

Kardeşi bunu görünce, “Ulan Keloğlan, bunları nereden buldun, yoksa bir yerden mi çaldın? Şimdi duyarlarsa ne yaparız?” der.

Keloğlan da, “Şimdi bunları çabucak pay edip bir yere gömeriz. Kim duyup kim bilecek...” diyerek koşar gider, komşudan ölçeceği alır. Komşu da acep bu ne ölçecek diye ölçüğün altına biraz tutkal yapıştırır.

Keloğlan ölçeceği alır gelir. Bir kendine, bir de kardeşine ölçerek altınları pay eder. Ölçeceği alır, yine komşuya götürür. Komşu da ölçüğün altına bakar ki, bir altın yapışmış.

“Vay, bu Keloğlan altını nerede buldu?” diye öbür komşuya, o da ötekine söyleye söyleye herkese bildirirler. Bir de bu iki kardeş iştirler ki, onların altın ölçtüklerini komşuların hepsi iştmiş.

İki kardeş birbirine der ki: “Haydi altınları gömelim, kaçalım, sakın bizi tutmasınlar.”

Keloğlan’la kardeşi, “durmayalım...” diyerek altınları gömerler, ertesi gün de kaçıp giderler.

Biraz gittikten sonra, büyük oğlan, Keloğlan’a, “Hey kapıyı kapadın mı?” deyince, o da, “yok, kapamadım...” der. Öteki, “Haydi var git, çabuk kapıyı kapat da gel...” deyince, Keloğlan da koşar, doğru eve gider.

Varınca da kendi kendine: “Bari eve geldim, şu kocakarıyı bir kere yıkayayım da öyle gideyim...” der.

Hemen bir kazan su ısıtır, anasını soyar, başından aşığıya kaynar suyu dökünce anası sırtakalır. Oradaki bir süpürgeyle anasını duvara dayar, kapıyı omuzlayınca doğru ağabeyinin yanına gelir. Ağabeyi onu görünce, “Keloğlan, o arkandaki nedir?” diye sorar.

O da, “Sen bana kapıyı al gel demedin mi? İşte getirdim. Anamı da yıkadım da öyle geldim...” diye cevap verir.

Öteki, “Nasıl yıkadın?” diye sorunca, Keloğlan, kaynar suyu başına döküp bir süpürgeyle duvara dayadığını söyler.

Ağabeyi de, “Vay kuduz kel, anamı da öldürmüş gelmiş. Allah cezanı versin. Otur bakalım...” deyince, biraz otururlar.

Akşam olur, ortalık kararmaya başlar, bakarlar ki, karşından üç-dört atlı gelir. İki kardeş bunlardan korkarak hemen bir ağaca çıkarlar.

O atlı adamlar da onları görmeyip ağacın altına oturlar. Tam o sırada Keloğlan'ın nezle olacağı tutar. "Ağabey, aksırmak istiyorum..." der.

Ağabeyi, "Aman, Keloğlan, ne yapıyorsun? Şimdi bizi duyacaklar; yakalanacağız..." derse de, Keloğlan, "Ne olursa olsun..." deyip var gücüyle aksırır.

Ağacın altındakiler, "Çok şükür, gök gürledi; yağmur yağacak. Hiç değilse biraz serinleriz..." derler.

Keloğlan'la ağabeyinin ağacın tepesinde gizlendiklerinden haberi olmayan adamlar, ağacın dibinde oturlar, yemek yerler, çubuk çekerler, dinlenirler.

Ama Keloğlan yerinde bir türlü rahat durmaz; kıpırdanır, mırıldanır, ağabeyinin aklını başından alır.

Bu da geçer. Bu sefer de Keloğlan der ki: "Aman kolum yoruldu, kapıyı bırakacağım."

Ağabeyi de, "Keloğlan, etme, biraz daha bekle, şunlar gitsin, biz de iner gideriz..." derse de, Keloğlan onu dinlemeyip paldır küldür kapıyı yuvarlayınca, ötekiler, "eyvah, dünya başımıza yıkılıyor..." diyerek kaçarlar. Onlar da ağaçtan inerler.

Büyük oğlan Keloğlan'a der ki: "Haydi, var ne cehennemine gidersen git. Benim başıma çok bela getireceksin."

Oradan, Keloğlan bir yana, öteki de bir yana giderler.

Keloğlan gide gide bir köye varır. Demeye kalmaz, karnı acıkir. Başlar dilenmeye. Sonra gider bir cami kapısına oturur. Herkes camiden çıkıyor. Bir köse adam ona der ki: “Benim çırağım olur musun?”

Keloğlan da, “Olurum ama seninle sözleşelim. Ben her ne yaparsam bana darılmayacaksın; eğer darılırsan seni öldürürüm...” der.

Köse de Keloğlan’a der ki: “Haydi, şu tavukları al götür, otlat gezdir, getir.”

Keloğlan da bu hayvanları alır kıra götürür. Kimini keser, kimini satar, birkaçını tutar getirir.

Köse, “Hani bu hayvanların çoğu nerede kaldı?” diye sorar.

Keloğlan da, “Adam sen de, onlar kıra çıktıkları gibi her biri bir yana kaçtı, ben de o yana koştum, bu yana koştum, yalnız bunları tutabildim...” der.

Köse hiç sesini çıkartmaz. Keloğlan, “Usta, darıldın mı?” diye sorunca, o da, “Yok, darılmadım. Bunda darılacak ne var!” der.

Birkaç gün geçer. Köse der ki: “Haydi, Keloğlan, şu koyunları al da biraz otlat.”

O da alır, kimini satar, kimini dışarıda bırakır, birkaçını da yine eve getirir. Köse yine sorar... O da, “Kimini kurt

kaptı, kimi de öteye beriye kaçtı, tutamadım...” der. Köse sesini çıkartmaz.

Keloğlan, “Usta, darıldın mı?” diye sorar, o da, “Yok, Keloğlan” der. Bundan sonra onu bir işe yollamaz, evde oturur.

Günlerden bir gün evde dururken, kösenin bir küçük oğlu varmış, çocuk anasına der ki: “Anne, susadım...” Kadın da, “Haydi, Keloğlan, şu çocuğa su içirtiver...” der. Keloğlan çocuğu çeşmeye götürür, ‘etme, yapma’ diyerek çocuğa su içirtmez. Çocuk da korkusundan sesini çıkarmayıp, Keloğlan ile beraber odaya döner. Az sonra çocuk yine çıkmak ister. Anası tekrar Keloğlan’la birlikte yollar. Ama Keloğlan yine içirtmez, çocuğu döndürür.

Çocuk bir kere daha gitmek isteyince, anası, “Haydi, Keloğlan, şunu al götür de patlasın” der.

Keloğlan da çocuğu götürür, tutar kuyuya atar, döner gelir. Kadın çocuğu sorunca, Keloğlan, “Sen bana patlat demedin mi? Ben de patlattım...” der. Kadın sesini çıkartmaz. Keloğlan, “Hanım, darıldın mı?” diye sorarsa da, kadın darılmadığını söyler. Söyler ama akşamüstü köse eve gelince de, adama. “Bu Keloğlan’ın elinden biz kaçalım, yoksa bu seni de, beni de öldürecek...” der.

Karı koca söz birliği edip bir gün kaçmaya hazırlanırsa da, Keloğlan bunu işitir, götürecekleri sandığın içine girer saklanır. Onlar da biraz öteberi alıp başka bir eve giderler. Birkaç gün otururlar. Bir de bakarlar ki, Keloğlan sandığın

içinden bağırmaya başlar. Sandığı açtıkları vakit, Keloğlan'ı buraya kendilerinin getirmiş olduklarını görürler.

Köse, "Biz bugün şu karşiki göle gidelim, bu gece orada kalırız. Keloğlan'ın yatağını gölden yana yap. Gece uyurken onu göle atalım, olur mu?" der karısına.

Bunun üzerinde, Keloğlan'a, "Haydi, Keloğlan, şu karşiki göle gideceğiz. Bu gece orada yatarız. Gider misin?" derler.

O da gideceğini bildirmişse de, onların konuştuklarını meğer hep işitmiş.

Uzatmayalım, göl kenarına giderler. O gün akşama kadar yerler, içerler. Akşam olur, yatak yapar yatarlar. Lakin Keloğlan gece uyumaz.

Karı koca, Keloğlan uyumuştur diye onun yanına sokulup onu göle atmak istedilerse de, Keloğlan kadına bir tekme vurduğu gibi ona gölü boylatır. Kadın boğulur gider.

Köse artık dayanamaz, Keloğlan'a, "Hay Allah belanı versin, en sonunda karımı da öldürdün. Bari beni de öldür de kurtulayım..." der.

Bunun üzerine, Keloğlan, "Vay, usta, darıldın ha?" deyince, o da, "nasıl darılmayayım?" diye cevap verir. Keloğlan da köseyi bacaklarından tutup, "İşte, darılmak böyle olur..." diye onu da göle atar.

Sonra bu Keloğlan parasız kalır. Bir gün yolda giderken bir beşlik bulur. Bununla ne alayım derken, gider beş paralık leblebi alır. Yiye yiye gidedursun, bakar ki yolda

ağız açık bir kuyu. Kuyunun içine bakarken, yarım leblebisi içine düşer. “Yarım leblebimi ver, yarım leblebimi ver...” diye başlar söylenmeye. Bir de bakar ki, bir dudağı yerde, bir dudağı gökte bir arap çıkıyor kuyudan. “Ne istersin?” diye sorar Keloğlan’a. Keloğlan da, “yarım leblebimi ver...” diye cevap verir.

Arap kuyuya iner, yine çıkar, bir sofrayı getirir. Bunu Keloğlan’a verip, “Bu sofrayı al, ne vakit karnın acıkırsa, ‘açıl sofram’ de, açılır, sonra da ‘kapan sofram’ de, kapanır...” der.

Keloğlan bunu alır, doğru bir eve girer, orada birkaç gün oturur. Ne var ki karnı acıktığı vakit sofrayı önüne kor, ‘açıl sofram’ deyince sofrayı açılır; ama o denli yemek çıkar ki, hangisinden yiyeceğini şaşırır.

Kendi kendine, “varayım şu mahalleliyi yemeğe çağırırım...” der. Ne kadar adam varsa hepsini çağırır. Onlar da Keloğlan’ın evine giderler. Herkes bakar ki evin içinde kimse yok. Birbirlerine, “Canım, bu Keloğlan bizi çağırdı ama burada yemek hazırlığı yok...” falan gibi sözler ederler.

Demeye kalmaz, Keloğlan sofrayı getirir; ‘açıl sofram’ demesi üzerine sofrayı açılır ki, ne bakarsın, öyle yemekleri o adamlar ne görmüş, ne de yemiş. Her neyse, bunlar karnılarını doyururlar, çıkarlar giderler; amma bir adam gönderirler, o sofrayı Keloğlan’dan çaldırırlar.

Sabah olur, Keloğlan acıkır, bir de sofrayı arar bakar ki, sofrayı yok. Oradan gider yine kuyunun başına. “Yarım leblebimi ver...” diye bağırır. Arap yine çıkar, “Ne istersin?”

diye sorar. Keloğlan, “Yarım leblebimi ver...” deyince, arap bu sefer, “Sofrayı ne yaptın?” der. Keloğlan da, “Onu çaldılar...” diye cevap verir.

Arap ona bir değirmen getirir. “Bu değirmeni al; sağına çevirirsen altın dökülür, soluna çevirince gümüş dökülür...” der.

Keloğlan hemen değirmeni alıp evine gelir. Sağına çevirir altın dökülür, soluna çevirir gümüş dökülür. Keloğlan öyle bir zengin olur ki, deme gitsin. Herkes bunu görür. “Bu Keloğlan bu kadar parayı nereden buldu? Mutlak bunda bir iş olmalı!” diye merak eder.

Bir gün adamın biri Keloğlan’ın evine gelir. Her nasılsa bu değirmeni görür, sonra çıkar gider. Bir gece onu da çalar. Keloğlan yine değirmeni arar, bakar ki yok. Tekrar kuyuya gider, yine aynı şekilde bağırır. Arap yine kuyudan çıkıp, “Canım, ne bağırıyorsun? Hani sofra, hani değirmen? Daha yarım leblebi bitmedi mi?” der.

Keloğlan da, “Öyle amma çaldılar...” diye cevap verir.

Bunun üzerine, arap ona iki tane tokmak verir. “Al bunları. Sakın ‘vur tokmaklarım’ deme...” diye de tembih eder.

Keloğlan bu tokmakları alır, biraz gider. Kendi kendine, “Bu arap dedi ki, ‘vur tokmaklarım’ demeyeyim; ya ben bunları ne yaparım?” diye düşünürken, “bakayım, bir ke-re ‘vur tokmaklarım’ diyeyim...” der.

Orada oturur, ‘vur tokmaklarım’ deyince, bunlar Keloğlan’ın başına çıkarlar, pat küt Keloğlan’ı bir temiz döverler.

Keloğlan da aman zaman diye bağıırır çağırır. Bakar ki tokmaklar habire vuruyor. Keloğlanın aklı başına gelir, “dur tokmaklarım...” der.

Tokmaklar da durur. “Ha, şimdi buldum kolayını...” deyip evine gelir.

Sofra ile değirmeni çalan adamları yine evine çağırır. Onlar da yine Keloğlan’da bir şey var diye çabucak gelirler. Biraz otururlar. Keloğlan tokmakları getirir, ‘vur tokmaklarım’ deyince, tokmaklar herifleri bir temiz döverler. Herifler artık bu dayağa dayanamayıp, “Aman, Keloğlan...” diye bağıırırlar. Keloğlan da, “Hani sofraya, hani değirmen?” diye sorar. Onlar da, “Aman, dur, getirelim...” derler.

Oradan biri gider, sofraya ile değirmeni getirir, Keloğlan’a verirler. O vakit Keloğlan, ‘dur tokmaklarım...’ deyip tokmakları durdurur. Herifler de çıkar gider.

Sonra bu Keloğlan kalkar evlenir, düğün dernek yapar, bir kız alır oturur. O memlekette onun gibi bir zengin daha olmadığı gibi, orada herkes onu bir büyük olarak tanır. Kimin ne işi olursa ona danışır. Ölünceye kadar vakitini neşe içinde geçirir.

SİHİRLİ MENDİL

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

Bir zamanlar yoksul bir kadın varmış. Bu kadıncağızın Keloğlan adında kalın kafalı bir oğulcağızı varmış ki, onu çok severmiş.

Birgün oğlunu şeker almak için bakkala göndermiş. Keloğlan getire getire ne getirse beğenirsiniz? Bir külah dolusu kırmızı biber getirmemiş mi?

Kadıncağız oğlunun aptallığına çok kızmış. Bu ilki olsa, başışlayacak. Ama ne ilki, ne de sonu! Keloğlan'ın bir türlü vazgeçemediği kötü huyu!..

Kadın oğlunu dövmeye başlamış, dövmekle kalmamış, ağzına biber doldurmuş.

*Oğlan oğlan aptal oğlan
Bir olur mu hiç şekerle biber?
Ye sopayı da akıllan!*

Kaba etine şaplaklar indikçe, Keloğlan bir yandan ağlar, bir yandan da:

Aman anam yaman anam

Yeter vurma aman anam

Ben köteğe dayanamam!.. diye bar bar bağırmış.

Dayağın insanı adam ettiği nerede görülmüş? Nitekim Keloğlan sonunda dayanamamış, kurtuluşu evden kaçmakta bulmuş.

Birgün yiyecek çıkısını omuzuna vurmuş, yola revan olmuş. Az gitmiş, uz gitmiş, dağ bayır dememiş yürümüş. Bir de durup bakmış ki, bir arpa boyu yol gitmiş.

O sıra birkaç köylünün korkuyla kaçıştıklarını görmüş. "Ne oluyor?" demeye kalmadan, yanından geçen biri:

"Durma, kaç!.." diye bağırmış. "Şuracıkta koskocaman bir ayı var!.."

Şaşkın oğlan orada durmayıp hemencecik kaçacak yerde, ayının üstüne üstüne gitmeye başlamamış mı? Derken ayıyla burun buruna gelmişler. Keloğlan'ın akli başından gitmiş.

"Eyvah, aklım yitik! Benim işim bitik!" demiş. Ayı dile gelmiş...

"Korkma, sana kötülük yapacak değilim. Ama kaçmaya kalkarsan seni bırakmam. Hem sonra ben den boşuna

korkuyorsun... Ben aylar hükümdarının kızıyım. Yolumu kaybettim. Beni insanoğullarının kötülüğünden korur, yol bulur babamın sarayına götürürsen karşılığını görürsün.

Keloğlan içinden:

“Ölümlerden ölüm beğen!” diye geçirmiş.

Bu isteği geri çevirmeye kimin gücü yeter ki?

“Ayı yoldaşım! Vah, talihsiz başım!” diyerek boynunu bükmüş. O önde, ayı arkada koyulmuşlar yola. İnlere, kovuklarda gizlenerek günlerce yol yürümüşler, büyük bir mağaraya girmişler. Bir gece bir gündüz gitmişler.

Ayı mağaranın derinliklerinde görkemli bir sarayı göstererek:

“Babamın ülkesine geldik...” deyince, Keloğlan çevresine korkuyla bakınarak:

“Gayrı bırak beni, gideyim...” demiş.

Aylar hükümdarının kızı onu salıvermemiş:

“Korkma...” demiş. “Buraya kadar beni sen korudun. Bundan sonra ben seni koruyacağım. Birazdan babamın karşısına çıkacaksın. Babam seni ödüksüz koymaz... İstedik kadar para, mücevher dileyebilirsin. Ama açgözlülük etme... Ondan yalnız mendilini iste!”

Uzatmayalım, çok geçmeden aylar padişahının sarayına varmışlar. Saray da saraymış hani! Dört bir yanı ayı postları ile sarılıymış. Merdivenlere ve salonlara türlü hayvan postları seriliymiş.

Nöbetçi aylar Keloğlan'ı görünce, sivri dişlerini göstererek homurdanmaya başlamışlar:

“Gırrr! Gor! Gorrr!!!..”

Onun hükümdar kızının korunmasında olduğunu anlayınca da, homurtular hemencecik hoşgörüyü dönüşüvermiş:

Keloğlan'ın yüreğine su serpilmiş biraz.

Aylar sultanının ardından taht odasına girmiş. Ayı silkinerek kılık değiştirmiş, güzeller güzeli bir kız olmuş. Babasına olanları anlatmış. Hükümdar, Keloğlan'a sormuş:

“Dile benden ne dilersen?”

Keloğlan kekeleyerek zar zor kızın kendisine öğrettiklerini söyleyebilmiş:

“Dünya malında gözüm yok...” demiş. “Para pul istemem. Bana hatıra olarak mendilini ver yeter.”

Padişah vermek istememiş. Kızı üstelemiş:

“Ama o olmasaydı, beni insanoğullarının kötülüğünden korumasaydı, kızının yüzünü hiç göremeyecektin, bunu unutuyorsun baba!”

Çok sevdiği kızını kıramayan padişah çıkarıp vermiş mendili. Keloğlan böyle durumlarda nasıl davranılacağını bilmediğinden, padişah kızının kaş göz ederek uyarması üzerine padişahın elini eteğini öpmüş. Birinin arkasından: “Sağ olun, var olun, Tanrı sizi başımızdan eksik etmesin!” gibi sözler fısıldaması ve bunları söylemesi için kendini uyarması üzerine de, sözcüklerin başını gözünü yara yara:

“Sağ olun, var olun, padişahım...” diye kekelemiş.

Sonunda söylenileni yapmayı becerebilmiş ama ölmüş ölmüş dirilmiş. Zavalıcığın ömründe hiç padişah gördüğü mü var? Hem aylar da onu çok korkutmuş!..

Sözünü bitirir bitirmez, padişahın huzurundan ayrılmış. Oradan öyle bir kaçış kaçmış ki, ardından ok atsa-lar yetişmezmiş.

Gitmiş gitmiş, gücü bitmiş, yol bitmemiş.

Hava sıcakmış, çok terlemiş. Mendili çıkarıp terini sil-meye başlamış.

“Çok da acıktım...” diye mırıldanmış. “Bir somun iki baş kuru soğan olsaydı, şimdi şuracıkta oturur yerdim...” de-meye kalmamış, o an bilinmeyen bir yerden ses duyulmuş:

Ey Keloğlan! Keloğlan!

Kabul edildi duan,

İşte sana bir somun

İki baş kuru soğan...

Derken istediği yiyecekler bir dizi dizilmemiş mi önüne! Keloğlan ağzı açık, öylece bakakalmış. Düş mü, gerçek mi? Dokundurmuş elini, soğanı şöyle bir yoklamış, gerçek so-ğan! Somun da öyle!

Gayri “Neyin nesi, kimin fesi?” diye soracak gücü mü var! Ekmeği koparıp koparıp ağzına tıkıştırılmış. Yutmakta güçlük çekince:

“Bir testi su da olsaydı ya...” demiş.

Bunu der demez bir testi su gelmiş. Dilekleri yerine getiren hangi sihirli güçse, Keloğlan’ın aptallığına acımış olacak ki, zeytin de göndermiş. Tuzunu biberini de unutmamışlar. Keloğlan ağzını şapırdada şapırdada yemeye koyulmuş.

Oysa mendil sihirliymiş. İnsanın her isteğini yerine getirmiş. Padişah verirken bunu söylemeyi unutmuş. Onun birdenbire ortadan kayboluşu, padişah kızını çok şaşırttığından, o da söylememiş, daha doğrusu buna zaman bulamamış.

Sözün kısası, mendilin “tılsımlı” bir mendil olduğu Keloğlan’ın aklının ucundan bile geçmemiş. Onu sıradan bir mendil sanırmış.

Keloğlan karnını doyurduktan sonra, terden sıırıslıklam olan mendilini kurusun diye bir çalıya asmış ve kendi de oracıkta yatıp uyumuş. Kalkıp yeniden koyulmuş yola. Bir süre yol aldıktan sonra, kuruması için güneşe serdiği mendili almayı unuttuğunu anımsayıvermiş. Kendi kendine:

“Adam, sen de, bir bez parçası için bu sıcakta yol tepmeye değmez!” diyerek yürümeyi sürdürmüştü. Demincek onun aptallığına acıyanlar, bu kez de acımış olmalı ki, o sırada birdenbire zorlu bir yel esmeye başlamamış mı? Keloğlan’ı savurmuş bir yana, ortalığı katmış tozu dumana!

Sonradan başladığı gibi yine birden dinivermiş bu zorlu yel.. Keloğlan kapaklandığı yerden doğrulurken bir de bakmış ki mendili az ötesinde durmuyor muymuş?

Az önce: “Bir mendil için o kadar taban tepilir mi?” diyen üşengeç Keloğlan, mendiline kavuştuğuna enikonu sevinmiş.

“Şu işe bak!” demiş. “Bizim mendili deli rüzgâr ayağıma kadar getirdi.”

Mendili alıp koynuna sokmuş ve yürüyüp gitmiş. Günlerce yolculuktan sonra bir kente varmış. Sokaklarda başı boş dolaşmış bir süre. Aşçı dükkânlarının camekânlarını yutkuna yutkuna seyretmiş. Yemek kokularını içine çektikçe, ağzı sulanmış.

Sıcacık biber ve baharat genzini doldurunca, başlamış aksırmaya, “Pişii! Pişiii!” diye. Mendilini çıkarıp ağzını burununu silmiş. Bir yandan da şöyle yakınmış.

“Ah! Ah! Talihsiz başım! Gurbet elde yatacak ne yerim var, ne sıcak bir aşım!”

Böyle söylenirken, tabaklar dizilmemiş mi önüne! İşte sana sıcak aş!.. Bir tas çorba, bir tabak kuru fasulye! Otur, afiyetle yel..

Keloğlan:

“Bunları kim getirdi?” diye çevresine bakınmış. Korkusundan, bir süre yemeklere el sürmemiş. Ama karnı çok aç olduğu için kıyısından köşesinden şöyle azıcık tatmış.

Kimsenin bir şey demediğini görünce de büyük bir iştahla atıştırılmaya koyulmuş. Bu yemekleri gönderen iyi yürekli kimseye teşekkür etmeyi de unutmamış. Az da olsa, dünyada iyi yürekli ve acıyan insanların var olduğunu düşünmüş.

Karnı doyunca, Keloğlan'ın kafası çalışmaya başlamış biraz. Kendi kendine:

“Ne iş var, ne güç...” demiş. “Doğrusu, böyle yaşamak güç! Gayrı bir baltaya sap olmak gerek!..”

Ama iş için gittiği dükkânların kapsından içeri girmeye cesaret edemeyip gerisin geriye dönmüş.

Sonunda bir kuyumcu dükkânının önünden geçerken gözünü karartmış, içeri girivermiş ve:

“İşsizim, iş arıyorum...” demiş.

Kuyumcu ters adamın biriymiş. Onu “tepeden tırnağa” değil de, tırnaktan tepeye doğru süzmeye başlamış. Gözü başına ilişince...

“Başın da kelmiş senin...” demiş. “Ama zararı yok. İçindeki önemli. Bu sanatı öğrenebilir misin?”

Keloğlan kendinden umulmayan bir cesaretle:

“Evet!” demiş.

Kuyumcu onu gözleriyle şöyle bir ölçüp biçtikten sonra, bıyık altından gülmüş:

“Hadi ordan, yalancı!” demiş. “Ben bunca yıl öğrene-medim. Sen nasıl öğreneceksin?”

Keloğlan:

“Eyvah! Acaba yanlış bir iş mi yaptık!” diye kaygılanmış. Neyse ki korktuğu başına gelmemiş. Adam onu işe almış.

Keloğlan kuyumcunun yanında çıraklığa başlayadursun, biz gelelim o ülkenin “astığı astık, kestiği kestik” hükümdarına...

Padişahın yetişkin bir oğlu varmış, onu dünyanın en güzel kızıyla evlendirmek istiyormuş. Dört bir yana elçiler göndermiş. Dünyanın en güzel kızını aratmış. Sonunda kızı bulmuşlar. Gel gör, dünya güzeli bir istekte bulunmuş:

“Düğün hediyesi olarak altın gergef ve altın bir iğne istiyorum. Öyle görülmemiş bir şey olsun ki, kendi kendine nakış işlesin.”

Hükümdar ülkenin bütün kuyumcularını toplayıp danışmış. Kuyumcular padişahın isteklerini öğrenince, hepsi birden:

“Olamaz, padişahım! Böyle bir şey yapılmaz!” demişler.

Sen misin bunu diyen? Padişah kızgınlıktan hop kalkmış, hop oturmuş:

“Olmaz ha!!! Cellatt!..”

Demincek padişahın isteklerine karşı çıkan kuyumcular yelkenleri hemencecik suya indirmişler.

“Padişahım...” demişler. “Öyleyse bize kırk gün süre verin...”

Kırk günün sonunda yeniden huzura, çıkıp:

“İsteklerinizi yerine getirmek olanaksız bir şey, padişahım...” demişler.

Padişah, karşısında boyunları bükük, elpençe divan duran kuyumculara:

“Sizlere kırk gün daha süre veriyorum...” demiş, “yapamazsanız boyunlarınızı bu kez celladın önünde eğeceksiniz!”

Kuyumcular saraydan ayrılmışlar. Üzüntüden hiçbirinin ağzını bıçak açmıyormuş.

Keloğlan dükkâna dönen ustasını üzgün görünce sormuş:

“Usta! Neyin var?.. Hasta mısın?”

Kuyumcu duymamış bile. Elini şakağına dayayıp kara kara düşünmeye başlamış. Bir yandan da:

“Olmayacak şey! Olmayacak şey!..” diye söylenirmiş.

Keloğlan çekine çekine sormuş:

“Olmayacak şey nedir, usta?”

Adamcağız karşılık vermemiş. Ama içini dökme gereksinimi duyduğu için “Of! Of!” diyerek derin bir soluk aldıktan sonra:

“Padişah olmayacak şeyler istiyor!” demiş. “İsteği yerine getirilmezse, boynumu vurduracak...”

Keloğlan:

“Padişah boynunu vurduracak ha! Amanın!..” diye korkusundan ağlamaya koyulmuş. Derken kuyumcu da

başlamamış mı hüngür hüngür ağlamaya? Mendilini çıkarıp akan gözyaşlarını silmiş.

Keloğlan da bir mendili olduğunu anımsayarak cebinden sihirli mendili çıkarmış, gözyaşlarını silmiş. Af buyrun, bir de sümkürmüş içine.

Kuyumcu göğüs geçirerek:

“Altın gergef, altın iğne, nakış işler mi hiç kendi kendine!” diye söylenmiş. “Bak şu deli padişahın isteğine!..” demeye kalmamış, kendi kendine nakış işleyen gergef iğne hemencecik gelivermiş önlerine! Parıl parıl bir altın iğne, parıl parıl altın bir gergef üzerinde zikzaklar çizerek nakış işlemeye başlamış.

Gözlerine inanamayan kuyumcunun neredeyse akli başından gidiyormuş. Ama kurnaz adam kendini çabuk toparlamış. Bir gözü açık, bir gözü kapalı olarak bir süre düşündükten sonra:

“Üzümü ye, sorma bağıni!” diye kıs kıs gülmüş.

Olanlar Keloğlan’ı da şaşırtmış. Hemen dükkândan dışarı fırlamış. Sağa sola bakmış. Kimseleri göremeyince sormuş:

“Usta bunu kim yaptı?”

Cevap alamayınca kendi sorusuna kendi karşılık vermiş

“Kim olacak? Olsa olsa şeytanın işidir.”

Kuyumcu kaşlarını çatmış:

Sen öyle bil ey ahmak!

Sahip çikanındır hak.

Yapamaz bunu şeytan?

Bu işi benim yapan!

Keloğlanın ağzı bir karış açık kalmış. “Az önce elinden bir şey gelmediği için kara kara düşünen, ağlayıp sızlayan sen değil miydin, usta?..” diyecek olmuş. Ama bunu söylemeye cesaret edemediğinden öylece bakakalmış. Yalnız şu kadarını sormayı akıl edebilmiş:

“Bir getiren olsaydı görmez miydik, usta?”

Adam “Elbette göremezsin!” demiş ve ardından eklemiş:

Hüngür hüngür ağladım,

Cinlerimi topladım.

Benim üstün gücüm var,

Gözlerini bağladım.

Kuyumcu bunları söylerken bir yandan da sevincinden göbek atıp oynamaya başlamış. Sonra da Keloğlan’ın şaşkın bakışları karşısında, altın gergefle altın iğneyi kaptığı gibi hemen koşmuş, padişaha götürmüştü.

Padişah altın gergefle altın iğnenin kendiliğinden çalışmasını bir süre hayranlıkla seyretmiş ve kuyumcuya:

“Afferin sana...” demiş. “Böylece yalnız kendi başını değil, öteki kuyumcuların da başlarını celladın satırından kurtardın. Bu nedenle sana çok borçları var.”

Padişah çok cimriymiş. Altın gergefle altın iğneyi getiren kuyumculardan topladığı altınlarla ödemiş. Ayrıca, onu sarayın kuyumcubaşısı yapmış.

Adam kuyumcubaşı olduktan sonra, “Belki boşboğazlık eder herkesi benim hakkımda kuşkuya düşürecek bir şeyler kaçırır ağzından...” diye Keloğlan’ın işine son vermiş, eline biraz para tutuşturup onu hemencecik başka bir kente yolcu etmiş.

‘Peki sihirli mendil ne oldu?..’ diyeceksiniz. Söyleyelim: Kirden pasaktan artık tutulacak yanı kalmayan mendilini Keloğlan bir gün ırmakta yıkayayım demiş. Yıkarken yıkarken, elinden kayıp suya düşmemiş mi medil?.. Akıntı alıp götürmemiş mi?

Keloğlan, “kirli bir bez parçası” için kendini zora sokmayı istemediğinden mendilin sulara kapılıp hızla uzaklaşmasına seyirci kalmış.

Değersiz de olsa, her şeyi yitirmek birazcık canını sıkmamış değil ama: “Alt yanı bir bez parçası” diyerek önemsememiş bunu. Sözün kısası, Keloğlan, aylar padişahının verdiği armağanı, yani değerini bilmediği “sihirli” mendilini yitirmiş ve yitirdiğine pek üzülmemiş bile!

Baştan ona garip mendilini geri getiren güç de bu kez Keloğlan’a acımamış ve yardımına koşmamış nedense!

Kıssadan hisse:

Bilmez çok kimse,

Gücün kendinde,

Kendi özünde,

Var olduğunu.

Bir bilse bunu,

Kavgı, yoksulluk

İnsana kulluk

Ortadan kalkar

Diner acılar!

KELOĞLAN KURDA KARŞI

1. *...*
2. *...*
3. *...*
4. *...*
5. *...*
6. *...*
7. *...*
8. *...*
9. *...*
10. *...*

1911

Evvvel zaman içinde, kalbur saman içinde... Cinler cirit
Coynarken eski hamam içinde. Bir serçe kanadını, kırk
katıra yüklettim. Ne az gittim ne uz gittim; serçenin kana-
dını Kaf dağına ilettim. Bir sinek bir kartalı sallayıp vurdu
yere. Yalan değil gerçektir. Yer yarıldı masal çıktı, masal-
dan da Keloğlan çıktı.

Keloğlan, anası ile küçük bir kulübede yaşarmış. Yaşa-
dıkları yer köyden biraz uzakmış. Çok da fakirlermiş.

O sene kış uzun sürmüştü. Köyde kıtlık başlamış. Vahşi
hayvanlar bile aç kalmış. Kurtlar açlıktan köye inmeye baş-
lamış.

Bu soğuk günlerin birinde Keloğlan sobanın karşısında
uyuyormuş. Keloğlan da birazcık tembellek varmış. Evde hiç
yiyecekleri kalmamış. Annesi bu durumdan çok endişe du-
yuyormuş. Kendi kendine:

“Şu Keloğlan’ı kaldırayım, gitsin biraz yiyecek bulsun...” demiş. Uyumakta olan Keloğlan’ın omuzundan hafifçe tutmuş: “Kel oğlum, hadi kalk. Bak yiyeceğimiz bitti. Köye var da bir şeyler getir evimize...” demiş.

Keloğlan uykulu gözlerle cevap vermiş:

“Ahh anacığım, ne güzel rüya görüyordum!”

“Güzel oğlum, açlıktan öleceğiz burada. Sen ise rüyalarla yaşıyorsun.”

Keloğlan yine uykulu uykulu cevap vermiş:

“Söz, anneciğim. Yarın sabah ilk işim köye gidip yiyecek aramak olacak.”

“Tamam, şimdi uyu; ama yarın erkenden yola çıkacaksın. Biraz da ormandan odun toplu. Yarın köylüler dağa odun toplamaya gidecekler. Gelip seni de alacaklar, tamam mı!”

Keloğlan:

“Peki, anacığım...” deyip mışıl mışıl uyumaya devam etmiş. Soba gürül gürül yanarken, çıtır çıtır sesler çıkarıyormuş. Bu sesler Keloğlan’a ninni gibi geliyormuş.

Ertesi sabah erkenden köylüler gelmişler. Anası Keloğlan’ı zorla uyandırmış.

Keloğlan köylülerle birlikte yola çıkmış. Ormana giderlerken birden önlerine azgın bir kurt çıkmış.

Herkes çok korkmuş. Köylüler arkalarına bakmadan kaçmışlar.

Keloğlan kaçamamış, korkudan olduğu yerde kalakalmış. Keloğlan kurda bakmış, kurt Keloğlan'a. Keloğlan kaçmazsa kurda yem olacağını anlamış.

"Gel seninle biraz dolaşalım..." diyerek kaçmaya başlamış.

Keloğlan kaçınca, kurt da arkasından gitmiş. O kadar çok yol gitmişler ki, Keloğlan artık yorulmuş. İleride bir kulübe görmüş.

"Allah'a çok şükür!" diyerek oraya doğru koşmaya başlamış. Kurt da Keloğlan'ın arkasından koşuyormuş. Çünkü Keloğlan'ı yakalamasına az kalmış.

Keloğlan kendini zar zor kulübeye atmış. Öyle yorulmuş ki, neredeyse bayılacaktı. Sağa bakmış... Sola bakmış...

"Acaba nereye saklansam?.." diye düşünmüş. Birden bacayı görmüş.

"Hah, buldum... Şu bacadan yukarı çıkayım. Kurt da peşimden gelirse, gösteririm ben ona!" demiş.

Keloğlan başlamış bacaya tırmanmaya. Kapıyı açık bulan kurt da Keloğlan'ın arkasından koşmuş. Keloğlan zar zor çıkmış yukarı. Kurt da Keloğlan'ın arkasından bacaya girmiş.

Keloğlan bacadan dama çıkmış. Oradan da inip bacanın önünü çalı çırpıyla kapatmış. Kurt iri yarı olduğu için bacaya tırmanamamış. Zorlanmış, zorlanmış... Sonunda yorgun düşmüş. Arada sıkışıp kalmış.

Keloğlan hemen bir ip bulmuş. Yorgun düşen kurdu sımsıkı bağlamış. Sürükleye sürükleye köylülerin yanına gelmiş.

Kendisini kurdun yanında bırakıp kaçan köylülere kurdu göstermiş.

Köylüler şaşkın şaşkın sormuşlar:

“Keloğlan, sağ kaldığına çok sevindik. Bu kurdu nasıl yakaladın?”

Keloğlan kendinden emin cevap vermiş: “Bu kolay şeyin neyini anlatayım canım!”

Köylüler gözlerini şaşkınca açarak sormuşlar.

“Deme, Keloğlan, neresi kolay bunun? Az kalsın bizi parçalayacaktı, canımızı zor kurtardık. Nasıl yakaladın şu kurdu?”

Keloğlan kasılarak başlamış anlatmaya:

“Kurda dedim ki, ‘gel kuçu kuçu, seni gezdireyim!’ Sonra kulağından tuttum, kulübeye soktum. Gördüğünüz gibi bir güzel de bağladım!”

Keloğlan böyle konuşunca, köylüler iyice şaşırmış. Keloğlan’ı köye davet etmişler.

Keloğlan’ın bu cesareti padişahın kulağına gitmiş. Padişah da kendisine bir kese altın göndermiş. Keloğlan bu altınlarla köyde ev yaptırmış. Anasıyla birlikte bu evde güzel bir hayat sürmüşler.

ÇİL HOROZ

1. Introduction

The purpose of this study is to investigate the effects of the proposed system on user satisfaction and performance.

The study is organized as follows: Section 2 describes the system architecture, Section 3 discusses the experimental methodology, and Section 4 presents the results.

Section 5 concludes the study and discusses future work.

The paper is organized as follows: Section 2 describes the system architecture, Section 3 discusses the experimental methodology, and Section 4 presents the results.

Section 5 concludes the study and discusses future work.

The paper is organized as follows: Section 2 describes the system architecture, Section 3 discusses the experimental methodology, and Section 4 presents the results.

Section 5 concludes the study and discusses future work.

The paper is organized as follows: Section 2 describes the system architecture, Section 3 discusses the experimental methodology, and Section 4 presents the results.

Section 5 concludes the study and discusses future work.

The paper is organized as follows: Section 2 describes the system architecture, Section 3 discusses the experimental methodology, and Section 4 presents the results.

Section 5 concludes the study and discusses future work.

The paper is organized as follows: Section 2 describes the system architecture, Section 3 discusses the experimental methodology, and Section 4 presents the results.

Section 5 concludes the study and discusses future work.

Çok önceki zamanlarda bir ülke varmış ve bu ülkede Keloğlan diye biri yaşarmış. Fakat bu Keloğlan'ın ne kimi varmış, ne de kimsesi. Ne babası varmış, ne anası. Yalnız bir Çil Horoz'u varmış ki, ona da horoz demek için bin tanık istermiş. Boy desen boyu yokmuş Çil Horoz'un, tüy desen tüyü. Bücür mü bücürmüş.

Ama gelin Çil Horoz'u bir de Keloğlan'a sorun. Onun gözünde Çil Horoz dünyada tekmiş. Varsa Çil Horoz, yoksa Çil Horoz. Bütün günleri onunla geçermiş. Anlayacağınız, Keloğlan, Çil Horoz'suz ne yer, ne de içermiş.

Bir gün Keloğlan mahallenin çocuklarıyla çelik çomak oynuyormuş. Çil Horoz da yan taraftaki çöplükte eşinip deşiniyormuş. Ara sıra bir arpa tanesi ya da mısır kırıntısı bulunca, "kukuriku" diye yaygara kopararak midesine indiriyormuş.

Çil Horoz çöplükte eşinip dururken, çöpler arasında kocaman bir inci bulmuş. Bulduğu şeyin sert, yenilmez bir şey olduğunu anlayınca almış gagasına, biraz ötede çelik çomak oynayan Keloğlan'a uzatmış.

Oyuna dalan Keloğlan'ın gözü dünyayı görmüyor ki, Çil Horoz'u görsün. Arkadaşlarıyla bağırış çağırış içinde koşturup duruyor. Horoz küçük aklıyla şöyle düşünmüş: "Bulduğum şeyi koşup Keloğlan'a götürürsem, öbür çocuklar çekip elimizden alırlar. En iyisi kimseye çaktırmadan, bu tarafa baktırmadan onu yanıma çağırayım."

Ötüyor gibi yaparak:

"Ke ke kel!... O o oğlan! Buraya gel! Buraya gel!"

Keloğlan anlamış horozun gizli bir şey söyleyeceğini, koşup gelmiş. Çil Horoz yavaşça:

"Baaak!" demiş, "çöplükte ne buldum."

Keloğlan almış horozun gagasından inciye, ne olduğunu pek anlayamamış ama sağ cebine atıvermiş. İnci pat diye yere düşmüş. Almış yerden, sol cebine koymuş. İnci orada da barınamamış. Gene düşmüşmüş yere. Çünkü cepleri delikmiş Keloğlan'ın.

İnci ceplerinden düşünce, almış mı Keloğlan'ı bir düşünce. "Nereme koyayım, neremde saklayayım" diye kel başını kaşımaya başlamış. Tam o sırada bir atlı çıkıvermiş karşıdan. Sürüp gelmiş atını tıkıdak tıkıdak... Süslü püslü bir adam. Karşısında selama durup çalımına bak... Atlı

gelmiş gelmiş, Keloğlan'ın tam önünde rap diye duruvermiş. Sonra da kırk yıllık ahbab gibi:

“Kel oğlum, keleş oğlum...” demiş, “görüyorum ki pek düşünceye dalmışsın. Sanki dünya yıkılmış da altında kalmışsın. Derdin nedir, söyle bana, elimden gelen yardımı yapayım sana.”

Keloğlan:

“Amca, var git işine. Benim ne derdim olacak?.. Kırılmış balta, körelmiş nacak...”

Horozum çöplükten, ben komşuluktan geçinip gidiyoruz işte...” diyecek olmuş ama adam ayrık kökü gibi sırnaşmış.

“Beni kandıramazsın, delikanlı...” demiş, “gözümden hiçbir şey kaçmaz. Şu sıkı sıkı kapattığın elinin içinde ne var? Söyle de bilelim.”

“Ha, o mu?” diye biraz kem küm ettikten sonra, Keloğlan baklayı ağzından çıkartmak zorunda kalmış:

“Amca, şu inci mi, taş mı, her neyse başıma bela oldu. Sağlam bir cebim yok ki orada saklayayım. Düşünceye dalmamım sebebi bu...”

Atlı “keh keh” diye uzun uzun gülmüş. Sonra sesine biraz babacanlık, biraz sevgi, biraz ikiyüzlülük karıştırarak:

“Düşündüğün şey de bu mu, sırma saçlı çocuğum?..” demiş. “Ver onu bana... Koyayım cüzdanıma. Saklayım hayırıma.”

Her zaman uyanık olan, her zaman cin gibi tetikte duran Keloğlan'ın nasıl olduysa üzerine bir uyuşukluk çökmüş:

“Olur, amca...” demiş, “bu inci beni çok bunalttı. Al sen sakla.”

“Ver... Saklarım, gül perçemli çocuğum. Hiç saklamaz olur muyum? Sen orasını hiç düşünme. İstedığın zaman gel. İncini benden al.”

Adam almış alacağını, şaha kaldırmış küheylan atını. Arkasında bir toz bulutu bırakarak uzaklaşmış gitmiş.

Çil Horoz:

“Kel ke kel... oğ oğ oğlan...” diye uzun uzun ötmüş. Ben çöplükten inci bulayım. Sen elin açığızüne kapıtır. Bu sana da, bana da yazıktır!”

“Niçin kaptırmış olayım, canım!” demiş Keloğlan. “Ben ona incimizi bağışlamadım ya... Gerektiğinde gider isteriz incimizi. Atlı itli, giyimli kuşamlı koskoca adam aldatacak değil ya bizi.”

Horoz büsbütün öfkelenmiş:

“Zor zor zor istersin sen adamdan o emaneti. O elimizden uçtu gitti. Nasıl bulacağız yerini? Adamın ne adını sordun, ne adresini.”

Keloğlan horozu daha fazla üzmemek için sesini çıkarmamış. Günler geçmiş aradan. Esirgesin yaradan, köye bir “gölge vergisi” toplayıcısı gelmiş. Çünkü o ülkenin tahta yeni çıkan padişahı “Her insandan bir kat, gölgesinden iki kat

vergi alınacak” diye bir yasa çıkartmış. Vergici kurulmuş köy odasına, vergisini vermeyeni çekmeye başlamış falakaya.

Keloğlan bakmış ki dayak sırası kendisine gelecek. “Haydi horoz kardeş...” demiş, “gidip o amcadan incimizi alalım.”

Birlikte düşmüşler yola. Selam vermeden sağa sola, yel gibi gitmişler. Dereleri tepeleri düz etmişler. Ormanda bir tilki çıkmış karşlarına. Tilki:

“Sormak ayıp olmasın ama böyle yayan yapıldak nereden?..”

“Nereye gideceğiz?..” demiş Keloğlan, “atlı amcadan incimizi istemeye gidiyoruz.”

“Çok iyi... Çok iyi...” demiş tilki, “n’olur ben de geleyim sizinle. Çoktan beri bu ormandan dışarı adım attığım yok. Biraz gezip dolaşayım da gözüm gönlüm açılsın.”

“Olur” demiş Keloğlan. Horoz da “O... o... olur” diye ötmüş.

Birlikte düşmüşler yola. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Derken tilki yorulup kalmış. Şurdan şuraya adım atamaz olmuş.

“N’olur, beni bırakmayın burada!” diye yal varmaya başlamış. Keloğlan, Çil Horoz’a bakmış. O da başını kaldırmış, “kukurikuuu” diye ötmüş. Sonra yutuvermiş tilkiyi. Gene düşmüşler yola.

Az gitmişler uz gitmişler, sarp bir derenin içinden geçerlerken karşlarına bir kurt dikilmiş. Keloğlan'la Çil Horoz'un uzaklara gittiğini öğrenince:

“N'olur, ben de sizinle geleyim!” diye yalvarmaya başlamış kurt. Onu da almışlar yanlarına. Dere tepe aştıktan, kır bayır dolaştıktan sonra kurt da serilip kalmış yere. Adım atamaz olmuş.

Horoz kurdu da yutmuş, kursağına yerleştirmiş. Bir ovaya vardıklarında bir ırmak kesmiş önlerini. Irmak:

“N'olur, ben de sizinle geleyim!” demiş.

“Olur...” demişler.

Irmak peşlerinden çağlayıp gelmiş. Gelmiş ya, dere tepe derken hız kesilmiş, dizlerinde derman kalmamış. Serilmiş yere. Ama Çil Horoz ne güne duruyor? “Kukurikuu” diye öttükten sonra ırmağı da yutuvermiş.

Ondan bundan sorup soruşturarak, yoruldukça mola verip durarak atının köyüne ulaşmışlar. Adamın geniş bir avlu içinde bir konağı varmış, görenler saray sanırmış. Güçlükle girebilmişler içeri. Biraz zor da olsa, beyin karşısına dikilmeyi başarmışlar:

“Amca...” demiş Keloğlan, “seni rahatsız etmek istemedik ama başımız çok bunaldı. Köye gölgeden vergi toplayan bir adam geldi. Anlayacağın, incim gerekti bana. Zahmet olacak ya sana, onu ver de gidelim. Çok uzak yoldan geldik zira. Aşmadığımız ne dağ kaldı, ne dere...”

Keloğlan'ın incisini alırken ağzından inci saçan, yüzünde güler açan atlı bey, önce katran gibi kararmış, sonra ayva gibi sararmış.

Bir bağırp çağırılmış ki, sormayın. İşitenler kaçacak de-lik aramışlar. Keloğlan'la Çil Horoz kaya gibi dimdik kalmışlar. Adam bakmış ki bunlar inciye almadan bir yere gitmek niyetinde değiller. Adamlarına buyurmuş:

“Atın şu tüysüz oğlanla yoluk horozu kazın ahırına!”

Adamlar durur mu? Bizimkileri kaz ahırına yallah etmişler, kapıyı da dışarıdan kilitleyip gitmişler. İçeride yüzlerce kaz. Başlarını kaldırıp boyunlarını uzatıp “tıs tıs” diyerek üzerlerine saldırıvermişler. Çil Horoz bakmış ki başka kurtuluş yolu yok. Açmış gagasını, kursağında uyuyan tilkiyi dışarıya çıkartmış. Tilkidir bir gayretle gelmiş. Silkinip atılmış kazların üstüne. Hepsini boğup boğup öldürmüştü.

Sabah olmuş. Keloğlan'la Çil Horoz'un ölüsünü çıkarmak için ahıra gelen uşaklar ikisini de sapasağlam bulunca, koşup beye haber vermişler. Bey öfkeden küplere binmiş.

“Öyleyse...” demiş, “o hınzırları boğaların ahırına atın. Bakalım sağ çıkabilecekler mi oradan?”

Birçok boğanın bulunduğu ahıra atmışlar bizimkileri. Boğalar başlarını süzerek fırlamışlar ileri. Çil Horoz kaşla göz arasında kurdu salmış dışarıya. Kurt acıamamış hayvanlara. Parçalayıp öldürmüştü hepsini.

Sabah olmuş. Gelip bakmışlar ki Keloğlan'la Çil Horoz sağ. Boğalar yere serilmiş.

Bey öfkesinden çılgına dönmüş. Fırını tutuşturup içine tepe gibi odun attırmış. Tutuşup yanınca, Keloğlan'la Çil Horoz'u fırına fırlatmışlar. Ağzını da sımsıkı kapatmışlar. Çil Horoz hemen açmış gagasını, taşıdığı ırmağı "caşşş" diye ateşlerin üstüne boşaltıvermiş. Tısss... Fırın sönmüvermiş. Beyle adamları, ölüp ölmediklerini anlamak için fırın kapağını açtıklarında, bizimkileri karşılarında sapasağlam bulmuşlar.

Bey çok korkmuş Keloğlan'la Çil Horoz'dan.

"Kusura bakma, sırma saçlı oğlum!" demiş. "Senden aldığım inciye kızım evlenirken boynuna takmıştım. Onun yerine sana iki altın vereyim. Güle güle harca."

Keloğlan:

"Olmaz..." demiş. "Benim incim en azından yüz altın ederdi."

Adam pazarlık ede ede on altına çıkmış, yirmi altına, derken elli altına dayanmış ama Keloğlan Nuh demiş, peygamber dememiş. Bey de kesenin ağzını açıp yüz altını vermek zorunda kalmış.

Altınları aldıktan sonra düşmüşler yola. Biraz gidince, Keloğlan:

"Horoz kardeş..." demiş, "biz nereye gidiyoruz? İnsanın gölgesinden bile vergi alınan o ülkede ne işimiz var? Başımızı alalım, adı sanı bilinmedik ülkelere gidelim."

Öyle yapmışlar. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Günün birinde adı sanı bilinmeyen bir ülkeye yetmişler. Meğer orada da saçı olandan bir kat, olmayandan iki kat vergi alınıyormuş. Neyse, Keloğlan elindeki paranın yarısını kellik vergisine yatırmış. Yarısıyla da tarla tapan edinmiş, çiftçi olmuş ve hayatını yaşamış.

- SON -